

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

Bulletin van de interpellaties en mondelinge vragen

**Commissie voor de financiën, begroting, openbaar ambt,
externe betrekkingen en algemene zaken**

**VERGADERING VAN
MAANDAG 22 MAART 2004**

INHOUD

INTERPELLATIE

van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Jacques Simonet, Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Plaatselijke Besturen, Ruimtelijke Ordening, Monumenten en Landschappen, Stadsvernieuwing en Wetenschappelijk Onderzoek, betreffende "de naleving van de ordonnantie met betrekking tot de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen".

(Sprekers: mevrouw Brigitte Grouwels, mevrouw Anne-Sylvie Mouzon en de heer Guy Vanhengel, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financien, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen, namens de heer Jacques Simonet, Minister-Voorzitter)

Voorzitter: mevrouw Magda DE GALAN.

- De vergadering wordt om 14.40' uur geopend.

INTERPELLATIE VAN MEVROUW BRIGITTE GROUWELS TOT DE HEER JACQUES SIMONET, MINISTER-VOORZITTER VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING, BELAST MET PLAATSELIJKE BESTUREN, RUIMTELIJKE ORDENING, MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN, STADSVERNIEUWING EN WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK,

betreffende "de naleving van de ordonnantie met betrekking tot de evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen".

Mevrouw Brigitte Grouwels .- Op 29 juni 2001 keurde de Brusselse Hoofdstedelijke Raad een voorstel van ordonnantie goed tot wijziging van de ordonnantie van 27 april 1995 houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen. Deze nieuwe ordonnantie werd bekrachtigd op 5 juli 2001 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 4 september 2002. Het gaat om een ordonnantie met kracht van wet waaraan de regering zich moet houden.

De ordonnantie van 2001 had tot doel die van 1995 te versterken, omdat zij in de praktijk onvoldoende effect sorteerde. Op andere beleidsniveaus was men tot dezelfde conclusie gekomen en waren er al gelijkaardige maatregelen genomen. De ordonnantie van 2001 volgde daarom het voorbeeld van de federale en de Vlaamse ordonnanties uit 1997. Zij bepaalt dat ten hoogste twee derde van de leden van een adviesorgaan van hetzelfde geslacht mogen zijn. Voorts kan een adviesorgaan geen rechtsgeldig advies uitbrengen als het niet aan deze bepaling voldoet, tenzij de bevoegde minister een gemotiveerde aanvraag indient om een uitzondering toe te staan. De regering moet jaarlijks aan de Raad een verslag voorleggen over de uitvoering van deze ordonnantie. Een overgangsbepaling voorzagt dat alle adviesorganen vóór 30 juni 2002 aan deze regels moesten voldoen.

Tijdens de bespreking in de Raad op 29 juni 2001 was ik verheugd om de steun die mijn voorstel van ordonnantie kreeg van verschillende collega's en de regering. Minister Vanhengel beloofde toen dat de nieuwe wettelijke bepalingen zo strikt mogelijk zouden worden opgevolgd, zonder daarbij al te veel gebruik te maken van de vluchtroute in het voorstel, waardoor de bepalingen in uitzonderlijke omstandigheden kunnen worden omzeild.

Hoewel we nu 2,5 jaar verder zijn, en ik nog steeds geen verslag vanwege de regering aan de Raad zag verschijnen, besloot ik via schriftelijke vragen navraag te doen omtrent de stand van zaken. Van de meeste ministers en staatssecretarissen kreeg ik een gedeeltelijk antwoord in de loop van het voorbije jaar. Van de 22 gewestelijke adviesorganen waarover ik cijfers kreeg, bleken er 11 niet in overeenstemming te zijn met de ordonnantie. Geen enkel adviesorgaan telt minder dan één

derde mannen, maar de helft telt minder dan één derde vrouwen. Sommige adviesorganen hebben zelfs geen vrouwen onder hun leden.

Vermits er geen spoor te bekennen is van het verplichte jaarlijkse verslag aan de Raad, is het niet duidelijk of de bevoegde ministers telkens een gemotiveerde aanvraag hebben ingediend om een uitzondering te maken op de bepalingen van de ordonnantie.

De huidige toestand is onaanvaardbaar. De regering voert de ordonnantie niet uit en het onevenwicht in de samenstelling van de adviesorganen blijft bestaan. Het is geen toeval dat steeds de vrouwen ondervetegenwoordigd zijn. Is de Brusselse regering niet geïnteresseerd in de mening van de vrouwen in ons Gewest? Ofwel is de rol van de adviesraden niet belangrijk en kan men ze evengoed afschaffen, ofwel is een evenwichtige samenstelling noodzakelijk voor een behoorlijk beleid. De eisen die de ordonnantie stelt zijn zeker niet zo zwaar. Men vraagt geen pariteit, maar slechts een minimum-vertegenwoordiging van één derde mannen of vrouwen.

Waarom werd nog steeds geen opvolgingsrapport over de aanwezigheid van mannen en vrouwen in adviesorganen voorgelegd aan de Raad? Wanneer zal men met deze verplichte jaarlijkse rapportering beginnen? Welke concrete stappen werden daartoe reeds genomen?

Hoe komt het dat nog steeds de helft van de gewestelijke adviesraden niet wettig samengesteld zijn? Vindt de minister ook dat dit een zeer zware hypotheek legt op de representativiteit van de adviesorganen en op de degelijkheid van hun werk? Hoe valt dit te rijmen met het engagement van de regering om de ordonnantie zo strikt mogelijk na te leven?

Voor welke adviesraden die niet wettig samengesteld zijn, heeft de bevoegde minister een gemotiveerde aanvraag voor een uitzondering ingediend? Wat was de motivering? Beamt de minister dat die adviesraden waarvoor geen gemotiveerde aanvraag werd ingediend, sinds 30 juni 2002 niet langer wettelijk functioneren en geen rechtsgeldige adviezen meer kunnen geven? Om welke adviesraden gaat het en zijn deze nog actief?

Welke stappen zal de regering ondernemen om de huidige toestand in overeenstemming te brengen met de bestaande wetgeving?

Mevrouw Anne-Sylvie Mouzon (in het Frans) .- Il wilde gewoon zeggen dat ik het verzoek van mevrouw Grouwels steun.

Er kan immers geen adviesbeleid gevoerd worden als nagevoel de helft van de bevolking niet wordt geraadpleegd.

De heer Guy Vanhengel, Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financien, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen, namens de heer Jacques Simonet, Minister-Voorzitter .- De regering staat achter de bepalingen en de principes van de ordonnantie. De verschillende commissies en adviesraden voldoen wel degelijk aan de bepalingen van de ordonnantie.

De gewestelijke adviesraden zijn destijds opgericht met het doel het beleid te toetsen aan de maatschappelijke realiteit.

Zoals mevrouw Brigitte Grouwels terecht opmerkt, moeten deze adviesorganen een getrouwe weergave zijn van de samenleving.

De evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen is niet alleen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een moeilijke oefening. Ook op de andere bestuursniveaus van het federale België kampt men met een gebrek aan vrouwelijke leden in de diverse adviesorganen. Dit is geen excuus, maar een vaststelling.

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad heeft de ordonnantie goedgekeurd waardoor de samenstelling van de adviesorganen uiterlijk op 30 juni 2002 aan de bepalingen van de ordonnantie dient te voldoen. De praktijk toont aan dat de onverkorte uitvoering ervan niet evident is. Ik pleit niet voor een aanpassing van de ordonnantie, wel voor enig begrip voor de regering bij de uitvoering ervan.

Uit de praktijk blijkt dat er voor een aantal adviesorganen te weinig vrouwelijke kandidaten zijn. Bovendien hangt voor een aantal adviesorganen de samenstelling niet alleen af van de regering. Verschillende commissies zijn samengesteld uit vertegenwoordigers van een sector, zoals bijvoorbeeld de taxi-diensten die een overwegend mannelijke sector is. Andere sectoren waarop de regering geen greep heeft, zijn de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, de gemeenten, experts en zo meer. Het is dus soms noodzakelijk van de regel af te wijken en artikel 2, paragraaf 2, van de ordonnantie toe te passen.

De ordonnantie verplicht de regering eveneens jaarlijks een verslag voor te leggen aan de Raad over de uitvoering van de ordonnantie. De publicatie van dit rapport is inderdaad een pijnpunt en wel om de volgende reden. De toepassing van de ordonnantie kadert in het geheel van het gelijkkansenbeleid dat een horizontale of transversale bevoegdheid is. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beschikt noch over een centrale databank, noch over een administratie die dit coördineert.

Een radicale oplossing voor de aangehaalde problemen kan erin bestaan alle betrokken adviesorganen te ontbinden en volledig opnieuw samen te stellen. Adviesorganen worden normaal niet steeds volledig ontbonden en hernieuwd. Leden ervan nemen ontslag en worden vervangen. Het invullen van vacante plaatsen door vrouwelijke leden is de meest haalbare oplossing maar neemt heel wat tijd in beslag.

In de hypothese van een volledige ontbinding van de adviesorganen die niet conform de ordonnantie zijn samengesteld, zou een juridisch vacuum ontstaan en dit is zeker niet de bedoeling geweest van de ordonnantie.

Voor wat betreft de juridische gevolgen van de adviezen uitgebracht door ongeldig samengestelde adviesorganen, meen ik dat een algemeen antwoord hierop, voor alle adviesorganen, niet mogelijk is. Veel hangt af van het specifieke statuut van elk adviesorgaan afzonderlijk en van de functie van de adviezen in het regelgevend proces. Zo zijn de adviezen van bepaalde adviesorganen een verplichte formaliteit in het wetgevend proces, voor andere adviesorganen is dit niet het geval.

Wat de toekomst betreft, kan ik u meedelen dat de problematiek ten gronde op de ministerraad zal worden besproken.

Als minister ben ik niet bevoegd in te grijpen in de samenstelling en de werking van de adviesorganen. Dat moet gebeuren op initiatief van de respectievelijke voorgedijministers. Wat mijn bevoegdheden betreft, is zelfs niet in een adviesorgaan voorzien. Er is dus nood aan duidelijke richtlijnen die best op het niveau van de regering worden uitgevaardigd.

Het is ook duidelijk dat er nood is aan coördinatie binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ik ben niet de enige minister die bevoegd is voor Gelijke Kansen. Ik deel deze bevoegdheid met de Minister-Voorzitter en de staatssecretaris bevoegd voor Ambtenarenzaken. Ook op het niveau van de administratie is behoefte aan meer coördinatie.

Wat het tekort aan vrouwelijke kandidaten betreft, kan worden gedacht aan een gerichte campagne of, zoals bijvoorbeeld in Vlaanderen is gebeurd, aan de oprichting van een talentenbank, de Pluspuntenbank, waarin de kandidaturen van vrouwelijke kandidaat-leden van een bestuursorgaan worden gecentraliseerd. Ook hierover zal ik met mijn collega-ministers van gedachten wisselen.

Op het Vlaams niveau zal ik ervoor zorgen dat alle suggesties worden doorgegeven.

Eens de noodzakelijke coördinatie is georganiseerd, moet werk worden gemaakt van een eerste rapport. Dat is belangrijk. Mevrouw Grouwels heeft al een groot deel van het werk verricht, dankzij de vele vragen en interpellaties die zij hierover heeft ingediend. Het komt er nu op aan om binnen de regering en met de administratie de nodige afspraken te maken, zodat de ordonnantie op gedegen wijze wordt toegepast.

Mevrouw Brigitte Grouwels .- Ik kan alleen maar vaststellen dat er rond dit thema op dit ogenblik geen beleid wordt gevoerd. De argumenten die steeds worden naar voren gebracht, namelijk dat er te weinig vrouwen kandidaat zijn of te weinig bekwame vrouwen worden gevonden om in adviesraden te zetelen, zijn gekende valkuilen. Ze werden reeds aangehaald toen de ordonnantie nog niet van toepassing was. Ik kan mij alleen maar verheugen over de vaststelling dat de minister toch nog bereid is om één en ander op gang te brengen, ondanks het feit dat het einde van de regeerperiode in zicht is.

Ik hoop dat ik in de toekomst een positieve evaluatie kan maken. Ik noteer een aantal positieve punten zoals de oprichting van een Pluspuntbank voor vrouwen. Zo kan men ten minste nooit meer zeggen dat er te weinig vrouwen gevonden worden om bepaalde functies in te vullen.

- Het incident is gesloten.
- De vergadering wordt om 15.05' uur gesloten.